

## APOFASI

Nr.843, data 26.12.2024

### TI DĂDERA A KRITIRILOR, DOCUMENTATSIONU SHI PROTSEDURILOR TI ADUNARA A DATILOR TI IDENTIFICARA A PERSONJLOR TSI PRICADU A PĂTSINIMILOR NATSIONALI

Tu andrupara a nodu 100 a Constitutsionu shi a punctu 2, a nodu 7, tu legea nr. 96/2017, “Ti apârara a pătšinimilor natsionali tu Republica ali Arbinishii”, cu pripunera a ministru di Interne, Consiliu a Ministrilor,

#### APOFĂSÍ:

1. Adunara a datilor ti identificara a personjlor tsi llu pricadu a pătšinimilor natsionali, si adarâ tu acord cu ndrăptatea a lor ti autoidentificara eleftiră.
2. Personu, cara pritendi că lj’pricadi a unei pătšinimi natsională shi caftă si achiamă ca tetiu, prezenteshti formularu a identificarilji, ca dupu anexu 1, ashtâljei apofăsi, aproapea di idhiu commission ascullatu tu ministeru ancărcat’u ti lucrilji di interne ti xităsera a căftarilor ti cānushtera a unei pătšinimi natsională (tu continueri, comisionu). Tu compozia a comisionu lipeshti si anvărtiastă tutashă, unu reprezentant di pătšinimia natsională, parti di’acui personu easti autoidentificat’u, ahoryia a cazilor cându aistă pătšinimi esti prezentată tu compozia di totăna a comisionu.
3. Aistu commision si adună ti ma ptsănu 2 (dau) ori tu anu shi căti ori si vedi ananghei cu căftari a  $\frac{1}{4}$  a membrilor a lui.
4. Comisionu aproakiă autoidentificara shi reflectă datili tu lista corespondentă ti pătšinimili natsionali, nuntru di 30 (treidzāts) di dzāli di paradădera a formularu ti autoidentificari.
5. Tu cazuri ahoryāsiti, andrupati pi furnjii, cara spun’u ti shubii serioazi ti sahtasia a datilor autoidentificati, poati si caftă ma multă verificari a autoidentificarilji, cu multsimi di  $\frac{2}{3}$  a membrilor a comisionu, tu cazuri cându:
  - a) ari prezentari di unu numur avdapt’u shi nu diurdinar’u di autoidentificări, nuntru di ună perioadă di shasi mesh;
  - b) personu autoidentificat’u băniadză tu ună unii a autokivernisiarilji locală cara, di faptu nu spuni ti calitātsi ahoryiāsiti culturali, natsionali, limbistichi, religioazi i calitātsi traditsionali, evidentati di informatsioanili iu pricadu, ahoryia di alti, ca cum esti lipsera a reprezentarilji colectivă, anamăsa di ună lipseri limpidă ali prezentsi activă, continuibilă shi consolidată a activitātslor a reprezentarilji colectivă, anvărtită aoa sutsatili a pătšinimia natsională pricādută tu unia ashtâljei autokivernisiarilji locală sh’alti.
  - c) ari allăxeri a generalitātslor a personu autoidentificat’u, comparatu cu documentslji di ma ninti.
6. tu cazuri cându ankiseshti ună protsedură di verificari, comisionu poati s’caftă information di Directoria Generală ali Stături Tsivilă, cu scāpo verificara ali alithimii a datilor prezentati, tu concordantsă cu nintividerili a punctu 1 tu nodu 3, shi a punctu 1 a

nodu 7, ali legi nr.96/2017, “Ti apārara a pātsinimilor natsionali tu Republica ali Arbinishii”.

7. Directoria Generalā ali Stāturi Tsivilā pitretsi cāftara ti verificari la uficiu pricādut’u a archivu ali stāturi tsivilā ali lumaki pricādutā a tserchiu, bazat’u pi datili a autoidentificarilji a personu.
8. Uficiu a archivu ali stāturi tsivilā, adarā verificali, ancā:
  - a) Personu rezultā registratu tu registru pricādutu ali stāturi tsivilā, administrat’u di uficiu a archivu ali stāturi tsivilā, iu si vedu dati ligati di pricādera etnicā, aiumenta di atsa arbinusiascā;
  - b) Personu easti amintatu di ti ma ptsanuunu unu pārinti di pricādera etnicā nuarbinusiascā shi tu actu a lui di amintari rezultā evidentatā unā altā pricāderi etnicā;
  - c) Tu actu a amintarilji a personu, ninti di anu 2011, ari futā grāpsitā unā pricāderi etnicā, aiumenta di atsa arbinusiascā;
  - d) Ari dati complementari, tsi si referestu pi altā pricāderi etnicā, ti elementi ali stāturi tsivilā, cara, tutashā, poati s’rezultā tu actslji a surarilji(mārtarilji) shi ali moarti administrati di nāsa.
9. Uficiu a archivu ali stāturi tsivilā prezenteshi la commission, informatsionu adunat’u, ligat’u di elementu a pricāderilji etnicā. Comisionu xanaveadi documentatsionu adunat’u, ca dupu punctu 8, di ashtāljei apofāsi, dādendu angrācari decizivā a alidzerilji subiectivā a individu. Factori ca, limba, religionu, cultura i traditili, aproakiā unā nimalu bazā ti scāpolu a autoidentificarilji. Documentatsionu adunat’u, ca dupu punctili 7 shi 8, di ashtāljei apofāsi, ufiliseshti ca spunātor tu lloara a mintuerilji di partia a comisionu.
10. Comisionu, tu cazu di nuapruvari a autoidentificarilji, ca dupu punctili 7 shi 8 di ashtāljei apofāsi, si andrāpteshti la Directoria Generalā a Archivilor shi allāntor institutsioanilor, ancā aru documenti uficiali tsi andoprā pricādera etnicā a politu tu unā pātsānimi etnicā.
11. Protsedura a adunarilji a datilor si adarā tu acord cu punctu 2, a nodu 6 ali legi 96/2017, “Ti apārara a pātsinimilor natsionali tu Republica ali Arbinishii”.
12. Ufislji a archivu ali stāturi tsivilā tu lumakili a tserchiu, da dati, tsi si referestu a registrarālji a politadzlor, ca dupu rehistrilji thimeljoari ti peroadili a rehistrarilji candu sāt’u adārati. Culucrara ashtālui informatsionu, si adarā pi baza a consultarilji a datilor tu rehistrilji thimeljoari, iu si confirmestu datili a politadzlor cu pricāderi etnicā aljumenta di atsa arbinusiascā. Personu interesat’u poati sā prezentiasā documentatsionu i tsido altu material anangjeu ti andrupara a autoidentificarilji.
13. Conisionu, dupu tsi xitāseshti informatsionu adunat’u di institutsioanili suprāamintati shi di personu ti cara si adarā protsedura a autoidentificarilji, seguā cu loara ali apofāsi ti confirmara i nu a autoidentificarilji, nuntru di 60(shaidzātsi) dzālilor di data a ānkiserilji a realizara a verificali, ca dupu defintsioanili a punctu 4, di ashtāljei apofāsi. Peroada a ānkiserilji ashtāljei vahti, ankiseshti di data a informarilji di partia a comisionu ti prekia interesatā. Tu cazu tsi nu si lja vārnā apofāsi nuntru di vahtia nintidefinitā, autoidentificara si considerā confirmatā.
14. Apofāsia argumentatā a comisionu si informeshti cuinoarā a personu ti cara esti adārāt’u protsesu a verificali.

15. Tu cazuri cându personu caftă s'apeliastă apofăsia a comisionu, si adară unu commission di apelari.
16. Comisionu di apelari si guideshti di reprezentantu ali ministrii ankârkatâ ti problemili interni (di nuntru) shi ari aistă compozari:
- a) unu reprezentant di minister ancârcatu cu problemili interni;
  - b) unu representant di Avocatu a Populu;
  - c) unu reprezentant di comisioneru a Apârarij di Discriminara;
  - ç) unu reprezentant numâsit'u di Comitatu ti Pâtsinimili Natsionali;
  - d) unu reprezentant di unu organization di'ali sotsietata tsivilă, angazhată tu apârara a ndrăptâtslor a omlu, ligatâ di pâtsinimili natsionali, pripunit'u di partia a Comitatu a Pâtsinimilor Natsionali.
17. Contra di apofăsia a comisionu a apelarilji, personu ari ndrăptati să spună dininti di giudicolu competent ti disligara a disacordilor administrativi, ca dupu previderili tu legea 49/2012, "Ti organizara shi8 funxionara a giudicoulor administrative shi judicara a disacordilor administrativi", allăxită.
18. Si ncarcâ ministeru responsabil ti problemili interni, comisionu, Directoria Generală ali Stături Tsivilă, prefectslji a tserclor, ufitslji a archive ali stături tsivilă tu lumakia a tserchiu shi allanti institutsioani statali, cara dispoană documenti, dati ufitsiali ligati di pricâdera a politadzlor arbineshi tu ună pâtsinimi natsională, ti executara ashtâljei apofasi.
- Aistă apofasi intră tu fortsă dupu tipusera tu Cartia Ufitsială, cu ahoryia doallă di grama "a", a punctu 5, cara intră tu fortsă dupu doi anji di tipusera ashtâljei apofăsi shi nu ari effect retroactiv autoidentificarili prezentati până tu dipisera ali vahti.

PROTUMINISTRU

**Edi Rama**

*Andrăptatâ a Comisionu aproapia di Ministeru di Interni*

**Anexu nr.1**

FORMULARU A AUTOIDENTIFICARILJI A INDIVIDU, A POLITU ARBINESH  
TSI PRETENDI CĂ PRICADI TU UNĂ PÂTSINIMI NATSIONALĂ

-----  
(pronuma, numa)

-----  
(numa al tati)

-----  
(numa ali ati)

-----  
(data di amintari)

-----  
(lucu di amintari)

-----  
(stătura tsivilă)

-----  
(nr. ali carti di identitati)

-----  
(locu di bănari actuală)

-----  
(pătsinimia natsională iu pricadi)

-----  
(avets adărată allăxeri di numă i pronomă?)

-----  
-----  
-----  
-----

(caracteristichi spetsiali culturali, etnichi, limbistichi, religioazi i traditsionali, ca dupu  
nodu 3, ali legi nr. 96/2017, “Ti apārara a pătsinimilor natsionali tu Republica ali  
Arbinishii”)

-----  
(numa, semnara)